

Titel: Notesbog 3

Citation: "Notesbog 3", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K19*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Jette Knudsen; Johnny Kondrup; Alastair McKinnon, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2001 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-not3-txr-shoot-id4ea0d1dd-78b3-4e07-b9f2-a4e2fb95d285.pdf> (tilgået 13. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K19

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

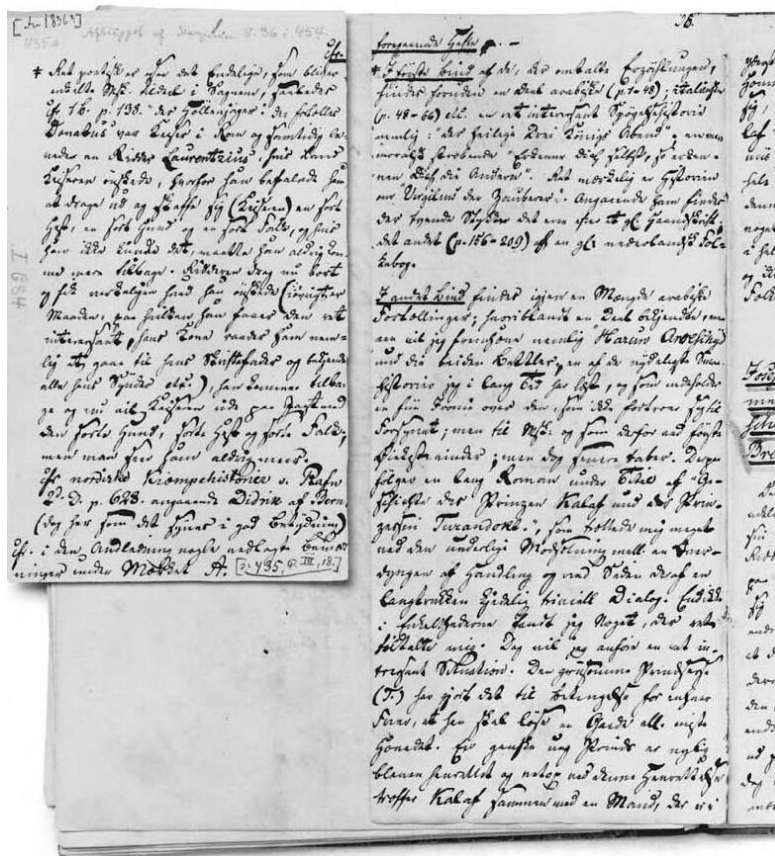
Tekstredegørelse

1. Manuskriptbeskrivelse 141
2. Datering 144
3. Indhold 144

1. Manuskriptbeskrivelse

Notesbog 3 er et kladdehæfte i kvartformat, som indeholder 23 blade eller 46 sider.* Enkelte optegnelser er helt eller delvis gået tabt. I to tilfælde er den manglende tekst indirekte overleveret i H.P. Barfods udgave *Af Søren Kierkegaards Efterladte Papirer (EP)*.* I ét tilfælde er slutningen af en optegnelse kun overleveret i Barfods afskrift (*B-afskrift*).^{*} Notesbogen findes i Kierkegaard Arkivet (KA) på Det Kongelige Bibliotek.

- Not3 1 Manuskriptet består af et hæftet papbind med mørkegrøn shirtingryg og med overtrækspapir i blågråt bakkemarmor. Det har oprindeligt bestået af tre selvstændige dele, som er blevet samlet, beskåret og indbundet i ét bind. De to sammenhæftninger og det enkelte ark er her betegnet 1.1. - 1.3:
- 1.1 En sammenhæftning a 18 blade i 4°.^{*}
Bladene er pagineret 3-33. Pagineringen på bl. [1] mangler pga. beklipning af den øverste tredjedel.^{*}
Papir: svært, ribbet; vandmærke: E. G. samt ornamentik med krone. Mål: 166 x 214 mm.^{*} Hæftesnor af naturfarvet sejl garn.
Nederste del af bl. [7] er uregelmæssigt afklippet. Bladet er desuden beskåret som følge af opklæbning. Nederste del af bl. [15] er bortklippet.
Bladene er foldet på langs; inderspalten rummer tekst, yderspalten få tilføjelser. S. 5-6, 12-14, 26, 29 og [34] er ubeskrevet.
Håndskriften er omhyggelig og let læselig.
Få korrektioner og tilføjelser.
Flere overskrifter, nogle henvisninger på s. 7-10 samt nogle linier på s. 21 er understreget med rødt blæk.
(*Pap. I og XII C 67-82*)
- 1.1
- 1.2 En sammenhæftning a 4 blade i 4°.
Bladene er pagineret 35-42. Pagineringen er fortsat fra første sammenhæftning. Pagineringen på s. 35 er skrevet med blyant i inderspalten, da yderspalten er bortklippet. S. 36 er ligeledes pagineret i inderspalten.
Papir: svært, ribbet; vandmærke: enhjørning. Mål: 166 x 214 mm.
Hæftesnor af naturfarvet sejl garn. På s. 36 er en tilføjelse bortklippet, hvorved ordet »cfr.« er kommet til at mangle i inderspalten (se illustration 6

6. Notesbog 3, s. 36 med fraklippet yderspalte, der giver et indtryk af manuskriptets oprindelige format

- 1.2) *
Bladene er foldet på langs; inderspaltene rummer tekst, yderspalten margin. S. 35 er formet som et titelblad med teksten: »æsthetiske Blandinger. / N° 2.« S. 40-42 er ubeskrevet. Håndskriften er omhyggelig og let læselig. Få korrektioner. En overskrift på s. 37 er understreget med rødt blæk. (Pap. I C 83 og 86)
- 1.3) 1 ark a 2 blade i 4°.
Bladene er pagineret 43-46. Pagineringen er fortsat fra anden sammenhæftning. Papir: kraftigt velin; mål: 166 x 207 mm. Hæftesnor af naturfarvet sejlgarn. Bladene er foldet på langs; inderspaltene rummer tekst, yderspalten margin. Nederst s. 46, hvor notesbogen slutter, står: »Forelæsninger af Molbech 2^d Deel. / Martz. 1836.« Håndskriften er omhyggelig og let læselig. Få korrektioner. (Pap. I og XII C 87) (B-fort. 454; KA, C pk. 2 læg 3; Pap. I og XII C 67-83 + 86-87)

2. Datering

Notesbog 3 indeholder 18 optegnelser, hvoraf 5 er dateret. Den første daterede optegnelse, Not3:2, angives at være skrevet »i Octbr: 35«, mens Not3:5 og 18, de senest daterede optegnelser, begge skriver sig fra »Martz. 1836.«

If. boghandlerregninger fra Reitzel købte SK 10. feb. 1836 *Goethe's Werke*, som han benytter ved læsningen af *Wilhelm Meister* i Not3:4. 14. jan. købte han Baggesens samlede værker, hvorfra der i Not3:10 citeres et digt, og den 9. feb. samlingen *Volkslieder der Serben*, som anføres i Not3:13.* Excerptet i Not3:4 kan da tidligst være skrevet efter anskaffelsen af Goetheudgaven 10. feb.

Notesbog 3 kan således dateres til okt. 1835 – marts 1836.

3. Indhold

Det fremgår af deltitelbladet »æsthetiske Blandinger. N° 2« (Not3:15), at notesbogen oprindelig bestod af to selvstændige enheder, Not3:1-14 (ms. 1.1) og 15-17 (ms. 1.2), hvortil kommer yderligere et indhæftet ark med Not3:18 (ms. 1.3). Titlen på første afdeling kan ved Barfods beskæring af side 1 øverst være gået tabt, men SK henviser i Not3:16 til det »foregaaende Hefte«.

Den første afdeling, omfattende de første 14 optegnelser, domineres helt af Goethestudier. Det drejer sig for det første om et excerpt af begge dele af *Wilhelm Meister* (Not3:4), hvortil knytter sig en personlig kommentar (Not3:5), derefter et fyldigt excerpt af Johannes Falk *Goethe aus näherm persönlichen Umgange dargestellt*, Leipzig 1832 (Not3:6 og 8), og endelig et kort excerpt af Heinrich Döring *Goethes Leben*, 2. udg., Weimar 1833 (Not3:7), hvorfra der også citeres en passage vedrørende Goethes overtro (Not3:9). Den store interesse for Goethe udspringer ikke mindst af den grundige beskæftigelse med Faustmotivet, som det også afspejles i notesbog 2 og i journalen BB.*

Hvad angår notesbogens indledende excerpter af hhv. Herders *Zerstreute Blätter* (Not3:1) og Schleiermachers *Vertraute Briefe über die Lucinde* (Not3:2),* ses et sammenfald med tilsvarende optegnelser i Not2:4-5, som imidlertid er gået tabt. Endvidere planlagde SK at excerptere nogle nyere tyske forfattere, men har kun afsat blanke sider til formålet (Not3:3).

Hvor optegnelserne Not3:1-9 koncentrerer sig om Goethe og tysk litteratur, er den første afdelings resterende optegnelser af temmelig blandet natur og vidner om rummeligheden af SKs æstetiske studier: et citat af Baggesens digt »Giengangeren og han selv« (Not3:10), to kuriøse notitser, hhv. et citat fra dødedansen i Lübeck (Not3:11) og en anekdote om synderen, der vågner op i Helvede og spørger om klokken (Not3:12), anførelse af en bogtitel *Volkslieder der Serben* (Not3:13) samt et lidt udførligere referat af et serbisk eventyr »Bärensohn« (Not3:14).

Notesbogens anden afdeling, »æsthetiske Blandinger. N° 2«, består ud over titelbladet kun af to optegnelser: nogle bemærkninger i anledning af spredt læsning i samlingen *Erzählungen und Märchen*, udg. af Fr. Heinrich von der Hagen, bd. 1-2, Prenzlau 1825-26 (Not3:16), samt et excerpt af Eichendorffs novelle *Viel Lärmen um Nichts* (Not3:17).

Det er i forbindelse med excerptet i Not3:16, at SK bruger udtrykket »mit Forehavende«, idet han bemærker: »Forresten findes der egl. ikke noget mærkeligt med Hensyn til mit Forehavende i den hele Samling. Det Hele er altfor ubetydeligt, og ikke noget af det mere Storartede, der udtaler Folkelivet i en bestemt Retning.« I journalen BB:51 omtaler SK sit projekt som »mit Studium«. Hvad der skal forstås herved, er uklart.* Man kan blot konstatere, at SKs æstetiske studier spændte meget vidt, hvilket også ses fx af notesbog 2 samt af journalen BB, der i øvrigt er skrevet i direkte forlængelse af notesbog 3, som slutter, hvor BB begynder: notesbogens sidste optegnelse, excerptet af Molbechs *Forelæsninger over den nyere danske Poesie*, 1. del, Kbh. 1832 (Not3:18), afsluttes nemlig med overskriften »Forelæsninger af Molbech 2^d Deel« samt dateringen »Martz. 1836«, og netop excerptet af 2. del findes i BB:1 fra samme måned.